

موضوعات علمی و فناوری را با وسعت دید نگاه می کرد

گفت‌وگو با قائم مقام رئیس فرهنگستان علوم ایران

علی اکبر صالحی، متولد ۱۳۲۸ سیاستمدار، دیپلمات، فیزیکدان هسته‌ای و مدرس دانشگاه است. وی از سال ۱۳۸۸ تا ۱۳۸۹ در دولت دهم و از سال ۱۳۹۲ تا ۱۴۰۰ در دولت‌های یازدهم و دوازدهم به‌عنوان معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان انرژی اتمی ایران فعالیت می‌کرد. وی دانش‌آموخته دانشگاه آمریکایی بیروت و مؤسسه فناوری ماساچوست (MIT) در رشته‌های فیزیک هسته‌ای و مهندسی هسته‌ای است. او مدرس مهندسی انرژی در دانشگاه صنعتی شریف است و به مدت دو دوره رئیس دانشگاه صنعتی شریف بود. وی از شهریور سال ۱۴۰۰ به‌عنوان معاون پژوهشی و قائم مقام رئیس فرهنگستان علوم ایران مشغول به کار است.

من گفتم حضرت آیت‌الله! این پرونده ان شاءالله به دور از مسائل سیاسی بررسی خواهد شد. ایشان گفت آقای صالحی! من به خاطر این مسئله برای اینکه شائبه‌ای نباشد سه قاضی مستقل برای این پرونده گذاشتم که این پرونده خدای نکرده خارج از عدالت و انصاف بررسی نشود. خوب این روحیه چنین شخصیتی است و نجابت و غم درونی را در چشمانشان می‌شد دید.

ایشان پدرشان را در خردسالی از دست داده و مصداق این حدیث بودند: «المؤمن کثیر فطرت حذر» مؤمن انسان باکیاست و باهوشی است. «بشروه فی وجهی حزنه فی قلبه» ایشان همیشه چهره متبسمی داشت اما وقتی به چشمش نگاه می‌کردی یک غمی در درون ایشان می‌دیدید و واقعاً این حزن درونی ایشان ولی این چهره متبسمی که داشت و انصاف و عدالت.

ایشان از سازمان انرژی اتمی بازدید کردند و مقید بودند که دست من را پیش خبرنگاران بگیرند و از دستاوردهای سازمان تقدیر کنند. این نشان دهنده یک مدیر ارشد نظام است که به مدیران پایین‌تر پیام می‌دهد که کارتان را بکنید ما پشتیبان شما هستیم. مدیری که احساس کند مدیر ارشدش پشتیبانش است با قدرت و قوت بیشتری کار می‌کند.

این توفیق را داشتیم که چند روز پیش کنگره بین‌المللی امام رضاع بود که شهید دکتر رئیسی در اختتامیه حضور داشتند، یک سخنرانی بسیار زیبایی در بحث عدالت کردند چون محور آن کنگره عدالت بود و من هم توفیق داشتم در آنجا سخنرانی کردم. واقعاً آن نت‌های خودم را از سخنرانی ایشان در حال مرور بودم که ایشان چقدر زیبا بحث عدالت را مطرح می‌کردند، می‌گفتند بین امام و امامت فرق است، حلقه حلقه واسطه عهد است، عهد و پیمان می‌بندیم اما در سطوح پایین‌تر آراء است و رأی‌گیری می‌کنیم. ایشان

بود که رئیس سازمان بازرسی کل کشور بودند. خدمتشان رسیده بودم، ایشان در آن مقام با اینکه من سن و سال جوانی داشتم واقعاً در بحث عدالت و انصاف همه موارد را رعایت کردند.

می‌دانید کلاً سازمان بازرسی کل کشور برای مچ‌گیری است نه دستگیری، که بالاخره نظارت می‌کند ببیند کجا اشتباه می‌کنند، ولی رویه ایشان به گونه‌ای بود که شجاعت از مدیر نمی‌گرفت ضمن اینکه نظارتش دقیق بود و این خیلی مهم بود؛ یعنی یک مدیر احساس می‌کرد کسی ناظر بر او هست که می‌خواهد دستگیری کند نه مچ‌گیری.

نظارت با مبدل مچ‌گیری محافظه‌کاری می‌آورد...
احسنت، چون اگر نظارت به آن صورت باشد که فرمودید شجاعت را از مدیر می‌گیرد و مدیر دیگر کاری نمی‌کند و این اولین برخوردی بود که من در مقام اجرا با ایشان داشتم و هیچ‌وقت فراموش نمی‌کنم و برخوردهای دیگری که در فواصل گوناگون رخ می‌داد.

خاطره دیگری از ایشان دارید؟
بله، زمانی که ایشان رئیس قوه قضائیه بودند، بنده هم رئیس سازمان انرژی اتمی بودم، خوب فضای سیاسی فضای خودش را داشت مثل بحث برجام و مسائل سیاسی و جناب آقای دکتر اسماعیلی از دفتر ایشان با من تماس گرفتند و گفتند حضرت آیت‌الله علاقمندند که یک سفری به اصفهان بروند و به اتفاق رفتیم و حالاً این هم خاطره جالبی است.

در هواپیما که خدمت ایشان بودیم یک مقدار هواپیما با مشکل فنی روبه‌رو شده بود و زمان برده بود که پرواز کند صحبت مفصلی داشتیم راجع به امورات کشور و من جسارت کردم پرونده یک شخصیتی بود که نام نمی‌برم و

ممنون از وقتی که در اختیارمان گذاشتید، برای شروع اگر نکته‌ای دارید بفرمائید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. عرض تسلیت دارم به مناسبت این فاجعه بزرگ که واقعاً فاجعه‌ای است برای هم‌کشورمان ایران و هم امت اسلامی و با توجه به شخصیت‌هایی که از دست دادیم هم رئیس‌جمهور و هم وزیر خارجه کشور آن هم در منطقه‌ای که منطقه حساسی است و اتفاقات زیادی در این منطقه در حال رخ دادن است و واقعاً آن سیاست اصولی و ثابت رئیس‌جمهور شهیدمان جناب دکتر رئیسی و وزیر خارجه حاذقی که واقعاً دنبال می‌کرد این سیاست را الان فقدانشان احساس می‌شود.

این اتفاق یک ثلمه‌ای بود که امیدواریم فقط به تاسی با صبر و توکل به خداوند متعال بتوانیم از این مصیبت عبور کنیم و قطعاً هم به لطف خدا عبور خواهیم کرد. به هر حال آنها که به فیض عظیم شهادت نائل شدند چیزی است که هر کسی و هر انسان باورمندی دلش می‌خواهد که با این عاقبت و این سرنوشتی که خداپسندانه است از دنیا برود. اینها رفتند ولی بار سنگینی را ملت روی شانه‌های خود احساس می‌کند و خانواده‌ها مثل این که یک پدر را از دست داده‌اند، غمگین‌اند.

شما سالیان سال به عنوان یکی از چهره‌های علمی یکی از شخصیت‌های صاحب تجربه در دیپلماسی هستیید، از اولین مواجّه‌تان با شهید آیت‌الله رئیسی بگویید.

جناب آقای دکتر رئیسی شهید بزرگوارمان عزیزی بود که از سربازی به سرداری رسیده بود و مسئولیت‌های مختلفی داشتند. من در این ۴۵ سال همواره مسئولیت‌هایی در سطوح مختلف داشتم، شروع ارتباط من با ایشان زمانی

کارتان را بکنید ما پشتیبان شما هستیم

ایشان از سازمان انرژی اتمی بازدید کردند و مقید بودند که دست من را پیش خبرنگاران بگیرند و از دستاوردهای سازمان تقدیر کنند. این نشان دهنده یک مدیر ارشد نظام است که به مدیران پایین‌تر پیام می‌دهد که کارتان را بکنید ما پشتیبان شما هستیم. مدیری که احساس کند مدیر ارشدش پشتیبانش است با قدرت و قوت بیشتری کار می‌کند.

رئیس عزیز

ویژه‌نامه چهلمین روز
عروج شهدای خدمت